

Nem a való, hanem annak égi mása

Ritkaság, ha valaki 27 pörölycápával merül le a vízbe. Ez ihlette a 2015-ös *Pörölyeim* festményemet. 17 éve vagyok az Amphora Búvár Klub tagja, s amikor tízen merülünk, és a cápákat fel is veszi a merülőtársam, csodának számít. 27 cápát nem lehet jól elhelyezni egy festményen, így 13 került rá. De festettem rókacápát is. A

Pörölyeim

sok fiatal kedvence, ami meglepő, mert alapvetően egy élményt festettem meg. Nemrég 55-60 méter mélyen voltunk az Adrián, ami azt jelenti, hogy az ottani vízivilágot lefesteni újfent egy nagy élmény lesz.

Rosta Marian fest'ész neve nem ismeretlen azok előtt, akik előtt beugrik a Fővinform-os hölgy arca, vagy felidézik a hangját . A több évtizedes rádiós-tévés múlt után a mikrofont felváltotta az ecset a kezében. Eljött az az idő, amire ifjúkora óta vágyódott, ugyanis az érettségi után első helyen az Iparművészetre jelentkezett, de elkésett a papírja, s hogy ne veszítsen évet, mérnöknek felvételizett. Útinformosként kezdte, majd idővel kitalálta a Fővinformot, melyet mindvégig vezetett, miközben sok ezer alkalommal tájékoztatta a közlekedőket. Három éve elhatározta, hogy festéssel foglalkozik. A Budai Képzőművész Egyesület versenyén a II. díjat hozta el „Gül Baba utca” című képe. Azóta a BUKET tagja. Szóló kiállítása címe „IRÁNY ÚT-VÍZ”. A feltárulkozó témák páratlan gazdagsága állandó alkotásra serkenti, így legtöbb idejét ezzel a boldogságos elfoglaltsággal szeretné tölteni a családi köztötségeken, a sportoláson túlmenően otthon vagy Paksi Éva Stúdiójában. Mestere: Filp Csaba DLA, Munkácsy Mihály-díjas festőművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Festő tanszékének docense.

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

Mi a fest'ész és a festőművész közti különbség?

–Az aposztróffal, vagyis a hiányjellel jelölöm meg azt, ami a festőművész szóból hiányzik. Az építőművészből építész lett, s mivel építészmérnöki diplomával rendelkezem, azért gondoltam arra, miért kell ilyen hosszan kiírni a festőművész titulust. A festő mást is jelent, például lehet valaki szobafestő. Ezért legyen, ahogy az építő művész építész, a festőművész fest'ész. Tehát ezt a szót én találtam ki magamra az építőművész = építész mintájára.

Le is védette?

–Megpróbáltam levédetni, felhívtam a szabadalmi hivatalban ismerősömet, aki lebeszélte, mondván, nincs értelme egy szó levédésének.

Mi történik, ha más is használja?

–Nem zavar. A szót nem egybeírva, hanem aposztróffal találtam ki. Ez azt jelenti, hogy

festőművészeiről van szó, csak éppen rövidítve.

Fontos, az ész szócska is?

–Arra gondol, hogy az illető okos festőművész? Helyes! Köszönöm, tehát ez arra utal, hogy festés közben az eszemet is használom – nem mintha mások csak a szívükre és lelkükre hallgatnának, hiszen nagyon tisztelem a festőművészeket.

Honlapján nagyon sok utcarészletet látok. Melyik számára a legkedvesebb?

–Első képem, ami Csopak Galériába szóló kiállításom meghívóján is szerepel, a *Risan*, az egyik kedvenc festményem. A kép a montenegrói tengerparti városka kedves, kanyargó mediterrán hangulatú utcáját ábrázolja. Ez volt a legsikeresebb képem, s ha a vándorkiállításomon „véleménykutatás” zajlik, a legtöbben erre szavaznak.

A Risan tehát az első, és hogyan született a többi?

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

–Több mint húsz éve járok tornázni a Virányosi Közösségi Házba. Váradi Judit barátnőm is oda jár, aki hét éve fest, én meg teljesen újólag. Judit megkérdezte, tudok-e arról, hogy a II. kerületben a Budai Képzőművész Egyesület versenyt hirdet. Pénteken találkoztam vele, a verseny pedig a hétvégén volt. Tavaly, május 22-én szombaton reggel megjelentem a helyszínen, lepecsételték a farostlemez hátulját, s közölték: másnap három óráig le kell adni a művet. Így a zsűri nem tudhatta a festő nevét. Addigra már kiválasztottam, mit festek. Judit azt tanácsolta, nézzek olyan kerületi témát, ami ugyanolyan vonzó lehet a lelkemnek is, mint amilyen korábban Risan. Találtam is pár képet. A Riadó utcában egy régi templomot és egy szép, hozzá kapcsolódó modern épületet, ezen kívül pedig a Gül Baba utcát. Nehezen döntöttem, de családom, s barátaim azt mondták, hogy ismeretlen a Riadó utca, nem úgy a Gül Baba utca. Emlékeztet is a kanyargása, és meredeksége a Risanra, s akkor elhatároztam, hogy ezt festem meg.

Fotó alapján?

–Sok fotót készítettem a Gül Baba utcáról, de konkrétan egyikre sem hasonlít. Azokat „összedolgozva” készült el a festmény. Nem is akartam nagyon realistán festeni, mert sajnos silányak az épületek, és a kövezetekből nő ki a gaz.

Vázlatot készített előtte?

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

–Nem, mert a vázlat maga a fotó. Ceruzával felrajzoltam az alapot. És tizenhat órát egyhuzamban, állva festettem. Korábban készültem el vele, mert másnap délre ebédre voltunk hivatalosak, így vasárnap 11 órakor már ott volt a festmény. A festőverseny II. díját hoztam el képemmel. Először el sem hittem, hogy dobogós lettem, majd nagyon örültem a helyezésnek, s annak is, hogy az I. díjat Váradi Judit vihette haza, ő, aki rábeszélte a versenyre.

Otthon fest?

–Legtöbbször fiam hajdani, jól megvilágított szobájában.

A július 2-án megnyílt kiállítása címe: „IRÁNY ÚT-VÍZ”. Hogy került a víz a képbe?

–Az a tény, hogy 25 művész adta le a képét és második helyezést értem el, arra motivált, hogy továbbra elsősorban utcaképeket fessek. Az, hogy a víz is belekerült a címbe, már gyerekkoromra vezethető vissza, amikor nyolc éven keresztül tanultam festészetet Gopcsa Paula festőművésztől, aki nagy hatással volt rám. Művészeti pályára jelentkeztem, de elkésett a papírom. Édesapám azt mondta, hogy nem veszíthetek évet, a következő hely a közlekedésmérnöki, s oda felvételizzek. Ez sikerült, és ezután jött a törés: évtizedekig ecsetet nem vettem a kezembe, annyira lekötött a szakma. Gyerekkori festményeim pedig nagyon sokszor ábrázoltak vizet. Meg is maradt egy olyan 50x135 cm-es fekvő festményem 18 éves

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

koromból, amit zománccal festettem Kicsit borongós, esős, amit ábrázol, de azért ott a holdvilág is rajta. Fiam ezt a képet szobájában őrizte, és ha ránéztem a képre, inspirált arra, hogy valamikor újra festek. Majdnem 40 éven keresztül erre vágytam.

Méretben mindegyik képén ez a két szám szerepel, attól függ, fekvő, vagy álló a festmény. Ez a véletlen műve?

–Dehogy! Amikor megtudtam, hogy az egyik nagy építőipari üzletlánc végleg bezár, elmentem, farostlemezt vásárolni. 70%-os kedvezményes áron tudtam hozzájutni óriási lemezekhez, 63 darabot erre a méretre vágattam. Csak egyetlen egy képet, a *Yellowstone*-t festettem kisebb méretben, mert keresztfiam bőröndjébe, mikor repülőgéppel utazott, másként nem fért bele.

Apropó víz, amikor az interjú időpontját egyeztettük, azt írta, búvárkodott. A víz alatti világot is megfesti?

–Ritkaság, ha valaki 27 pörölcápával merül le a vízbe. Ez ihlette a 2015-ös *Pörölyeim* festményemet. 17 éve vagyok az Amphora Búvár Klub tagja, s amikor tízen merülünk, és a cápákat fel is veszi a merülőtársam, csodának számít. 27 cápát nem lehet jól elhelyezni egy festményen, így 13 került rá. De festettem rókacápát is. A

Pörölyeim

sok fiatal kedvence, ami meglepő, mert alapvetően egy élményt festettem meg. Nemrég 55-60 méter mélyen voltunk az Adrián, ami azt jelenti, hogy az ottani vízvilágot lefesteni újfent egy

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

nagy élmény lesz. Tehát a következő témám: a tengermélyi természet. A lenti sziklavilág pedig egy úrbéli tájhoz hasonlít. Nem hiszem, hogy halakat, vagy növényeket festenek, hanem a víz alatti nagyobb köveket, melyeket az erózió legömbölyített.

Emberi alakokat még nem festett?

–Portrékat, hegedűt, vagy mondjuk egy tornacipőt lerajzolok. Ezek precíz, pontos grafikai munkák. Arra nem gondoltam, hogy portrét fessek, embert ábrázoljak, csak a sziluettet.

Azt festi le, amit lát, vagy amit láttatni szeretne?

–Pontosan sosem azt festem le, amit látok. Ha emberarcokat rajzolok, akkor megpróbálom azokat a nagyon finom eszközöket használni, amivel javítok az ábrázoláson, ami által –szerintem – szebbé teszem, változtatok rajta, így más lesz, mint az eredeti. A festészetben pedig nagyon sokat változtatok; például torzítok –de nem a felismerhetetlenségig. Elképzeléseim szerint helyezem el a kompozíciót és kiegészítem a képeket, vagy elveszek belőle. A képen érzéseim szerint változtatok.

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

Sokan úgy megyünk el egy épület mellett, hogy észre sem vesszük a szépségét. Ehhez külön látásmód kell?

–Biztos, hogy más szemmel látom az épületeket, vagy a természet szépségét. Amikor egy égboltot látok gyönyörű felhőkkel, úgy érzem, meg kell jegyeznem, és tudnom kell, hogy a következő alkalommal azt az égboltot egy teljesen más földfelszín fölé helyezem, s olyan színeket, formákat használok, amiket a helyszínen megjegyeztem.

Nagy baj, ha egy festményébe mást látnak bele a nézők?

–Nem jelent ez semmi problémát, mert nekem csak az számít, hogy szeressék a képeimet, és ezáltal boldoggá tegyem a nézőket. A Risan-ban például nincs mozgás, viszont aki rátekint, arra vágyakozik, hogy bemenjen az utcába. Az a célom, hogy amikor képeimet nézik, gondolkodjanak el, vegyenek rajta észre érdekességeket.

Az útról és a vízről már beszéltünk. Mit jelent az irány?

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

–Ennek prózai az oka. Első, 2016. december 13-ai kiállításomat a Virányosi Közösségi Házban rendezték meg. Tehát kimaradt egy betű. Az „IRÁNY”-nyal így hódoltam első kiállításom helyszíné előtt. Közel negyven évig forgalomirányítással foglalkoztam, ezért ez a szó tetszett nekem, hogy a Virányból is fakadhat. Bár nem hiszek a horoszkópban, de azt mondják, a nyilas jegyében születtek mindig egy cél irányába haladnak.

Az nem fontos, hogy egy képre ráirányítsuk a figyelmet?

–Ez is lényeges. Mesterem, Filp Csaba DLA, Munkácsy-díjas festőművész, aki egy éve tanít, azt mondta, invitálja az embereket a kiállításomra. Képeimről az a véleménye, hogy benne kell élni. Ezért irányítja rá a nézők figyelmét.

Említette mesterét, de Paksi Éva Stúdiójában is tanul.

–A Stúdió kezdte el a foglalkoztatásomat. Egyik ismerősöm közölte, hogy Paksi Évánál végzett egy négy napos rajztanfolyamot, ami örömmel töltötte el. Akkor még a Főinform vezetője voltam, s úgy gondoltam, olyan sok változás van az intézményeknél, miért is ne menjek el ebbe a Stúdióba. Bevallom, az első nap rajzolni sem tudtam. Négy nap alatt hihetetlenül fejlődtem. Olyan békét sugároztak az ott töltött napok, hogy most is oda járok rajzolni. Igaz, nyolc évig tanultam festőművésznak, de azt a tudást fel kellett eleveníteni.

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

Hajdan miért az Iparművészeti Főiskolára jelentkezett? Ott, ha jól tudom, nincs festőművész szak.

–Ma már olyanok is remekül festenek, akik az Iparművészetin végeztek. Tehát van átjárás az ipar - és a képzőművészet között. Édesapám építésmérnök volt, és úgy vélte, hogy festőművészként nem biztos, hogy megélek, de az Iparművészetin a belsőépítészeti tanulmányokból már igen. Belsőépítészetet viszont sosem tanultam. De a papírom elkésett, így közlekedésmérnök lett belőlem. A főiskolán z egyetemen igen el voltam kényeztetve, mert 85 fiú mellett 5 lány tanult.

A mérnöki tudományok hogyan férnek össze a művészettel?

–Valószínűleg nálam genetikailag. Anyai ágon humán foglalkozású felmenőim voltak, édesapám pedig a reáltudományokhoz értett zseniálisan.

Diplomája után egyenes út vezetett a Rádióba?

–Ezt nem mondanám...Édesanyám matematika-tanári, míg édesapám az UVATERV-nél (út és vasúttervezés) mérnöki állást talált számomra. Egyik sem tetszett, ezért a telefonkönyvből kinéztem az út-tal kezdődő cégeket. Felhívtam az Útügyi Kutatóintézet személyzeti osztályát, közölték, hogy én az Útinformot hívtam, és végzettségemmel náluk is lehet dolgozni. Nagyon tetszett a hely. A Rádió később jött. Két évig Fischer Sándor tanár úrnál tanultuk meg az érthető, szép beszédet, azt, hol kell hangsúlyozni. 1975-ben vettek fel és '78-ban rádióztam először. Előtte szinte csak férfiak közölték a közlekedési híreket, kellett egy női hang is.

Nem volt lámpaláza?

–Nagyon erős lámpalázam volt, és majdnem leblokkoltam, pedig én állítottam össze a híreket. Közlekedésmérnökként nekem kellett megszerkesztenem, hogy mit adjak tovább a médiának. A Fővinform nevét és tematikáját már én találtam ki. Szerveztek egy fővárosi konferenciát, ahová főnököm, maga helyett az Útinform nevében engem delegált. Ez 1982. október 26-án történt. A Fővárosi Önkormányzat közlekedési igazgatójától, Derzsi Andrástól megkérdeztem, miért nincs Budapestnek olyan saját közlekedési információs központja, mint az Útinform az országnak. „Csináld meg!” – hangzott a válasz. 30 éves sem voltam. 1983. május 1-jétől működött a Fővinform.

Ki döntötte el, hogy hány percig beszélhet egy híradás közben?

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

–A különböző médiumok. Így a Kossuth Rádió a 7 óra előtti híreknél közölte, hogy 50 másodperc áll a rendelkezésemre. Tudtam, az 780 karakter. De nem csak a Magyar Rádiónál voltam. 186 szerződést írtam alá a Főinformos éra alatt, ami budapesti és környéki rádiókat –összesen 33-at–, tévéket jelent. Legalább 20 televíziós műsorban szerepeltünk. Persze egy médiummal többször is leszerződtem. Közben beiratkoztam az Ybl Miklós Főiskolára, ahol építészdiplomát szereztem.

A médiabeli ismertség jelent előnyt a kiállítások szervezésénél, a látogatottsági számban?

–Csak akkor jelent valamit, ha odaírom a nevem mellé, hogy Főinform. Önmagában a nevem nem hiszem, hogy sokat mondana.

Igaz, hogy nem a Főinform megszűnése után kezdett el komolyan festeni?

–A Főinform nem szűnt meg, hanem BKK Info lett belőle, aminek automatikusan vezetője lettem. Az zavart, amikor kérdés nélkül szóvivőnek neveztek ki. Eddig csak szakmai állásokat vállaltam politikait nem, s nem kívántam, hogy nekem diktáljanak. Majd végkielégítéssel távoztam.

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

Mit érzett ekkor?

–Már a névváltozás után sem éreztem szívügyemnek a szolgálatot. Azt gondoltam magamban: „férjhez ment a lányom, már el lehet engedni.” Azért szomorú voltam, hogy a Fővinform nevét megváltoztatták, hiszen közismert volt a név. Felső utasítás volt, nem esett jól, de hagytak érvényesülni.

Volt munkatársai mit szóltak ahhoz, hogy festeni kezdett?

–Sokan nem is tudnak róla. Egyedül a helyettesem, Fusch Tamás tudott róla, aki remek grafikus, s ő nyitotta meg a Virányosi Közösségi Házban a kiállításomat. A régiek pedig már nyugdíjba mentek.

A fővinformos 33 év alatt voltak olyan képek, melyek megihlették?

–Sejtettem, eljön az idő, mikor művészettel foglalkozhatom. Ezért gyűjtöttem a festészeti könyveket, albumokat, kiállításokra jártam – idehaza és külföldön.

Előnyt, vagy hátrányt jelent, hogy nincs megszabott művészeti kánon?

–Ez mindegy, a lényeg, hogy egyéniek legyünk. Ha valaki úgy érzi, hogy festenie kell, mindegy, ki mit mond, és mi a divat. Egyéni vagyok abban is, hogy nem szeretem a vad színeket, a nagyon durva karaktereket képeimen. *Séta* című képem már azért sem állítom ki, mert nagyon erős a színvilága. Ezért inkább redukált színvilágot használok. Az út és a víz mellett nagyon vonz még a csendélet. A neten rábukkantam Willem Heda holland festő 1648-as gyönyörű, naturalista módon kidolgozott csendéletére. Megtudtam, Filp Csaba pedig éppen „Adalékok egy Willem Claesz Heda festményhez” címmel írta DLA értekezését. Felkerestem levélben, hogy nála szeretnék festészetet tanulni. Vele is közöltem, hogy jó lenne, ha csendéletet festhetnék, de azt mondta, hogy a festők nem ugrálnak a témák közt, így út és víz kompozíciókat kéne minél tökéletesebbet alkotnom.

Melyik izmus áll a legközelebb önhöz?

–A középkorban a naturalizmus. A portréfestészet viszont nem vonz. Sokkal jobban érdekel egy portré mögött a háttér. Egyéni világom a tájkép. Filp Csaba egyik értékelésében Canalettóhoz hasonlít, mondván, az utcakép-festészet tájképfestészet. Az absztrakt stílus sem vonz. Megpróbáltam, de eszembe se jut kiállítani.

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

Festés közben megmutatja valakinek a készülő képet?

–Mesteremnek és férjemnek – mindketten jó kritikusok. Az pedig igencsak inspiráló dolog, hogy Filp Csaba alkotásra serkent, sőt hetente újat kell festenem.

Volt olyan festmény, amit eladott?

–12 kép már nincs a birtokomban, ezek közül van, amit eladtam kiállítások alkalmával. A *Gül Baba utcát* rögtön megvették. Sajnos egy képet nagyon bánok, hogy eladtam, annyira szerettem; ez a *Szendtendre –Péter-Pál utca*. Rajta a Duna-part, víz, köddel, háttérben a sziget, és elől egy kedves utca. Ezt még egyszer így nem tudnám megfesteni, s nem is akarom.

A Budai Képzőművész Egyesületen belül vannak, akik tájképeket, mások virágokat, vagy portrékat festenek. Ez nem zavaró?

Megvalósult gyermekkori álom

Írta: Medveczky Attila

2017. szeptember 08. péntek, 10:27 - Módosítás: 2017. szeptember 08. péntek, 10:28

–Viccel? Az a jó, hogy az egyesületen belül mindenki a saját útján halad. Olyan témákat fest, amelyek közel állnak hozzá. Biztos nem tudnék olyan remek erdőrészletet festeni, mint Tarcsányi Ottilia a téli tárlaton, vagy olyan portrékat, mint Szankovits Örs, aki egy őstehetség. Biztos vagyok benne, hogy vannak olyan műveik, és remélem nekem is, melyek soká fennmaradnak az utókor számára.

Medveczky Attila